

Prilog 2 – AROPräv

Izjava o ograničenoj primjeni kodeksa ponašanja s ograničenjima

za zaposlenike u crkvenoj službi i volontere

Izjava o ponašanju s ograničenjima, kodeksu ponašanja i pripadajuće upute i sudjelovanje u edukaciji o prevenciji bitne su komponente prevencije seksualnog nasilja u nadbiskupiji Freiburg. One su integrirane u “Okviru za prevenciju seksualnog nasilja nad maloljetnicima i odraslim osobama kojima je potrebna zaštita ili pomoć” i u povezanim “Provedbenim propisima okvira za prevenciju”.

„Cilj Freiburške nadbiskupije je ponuditi svoj djeci, mladima i odraslima kojima je potrebna zaštita ili pomoć sigurno mjesto za učenje i život u duhu Evanđelja i na temelju kršćanskog poimanja čovjeka.

U ovom prostoru za učenje i život mora se promicati ljudski i duhovni razvoj te poštivati dostojanstvo i integritet. Cilj je zaštititi od nasilja, posebno seksualnog.”

(Preambula okvira za prevenciju seksualnog nasilja)

Ovaj kodeks ponašanja sažeto navodi obvezujuća pravila ponašanja za aktivnosti s djecom, mladima i odraslima kojima je potrebna zaštita ili pomoć. Sastoji se od **Općeg Dijela**, što jednako vrijedi za sve zaposlenike u crkvenoj službi, volontere i izabrane dužnosnike u crkvenom sektoru i **Konkretnog Dijela**, koji obvezujući kodeks ponašanja sadrži za specifično područje aktivnosti/lokaciju. Izjava o ponašanju s ograničenjima mora se potpisati unutar prva dva tjedna nakon početka aktivnosti na uvodnom i informativnom sastanku s nadzornikom ili osobom odgovornom za volontiranje.

Kodeks ponašanja

A. Opći dio za sve zaposlenike i volontere u nadbiskupiji Freiburg

Svrha ovog Kodeksa ponašanja:

Freiburška nadbiskupija želi ponuditi naročito djeci, mladima i odraslima kojima je potrebna zaštita ili pomoć, kao i svim ljudima koji se povjeravaju crkvenim aktivnostima, životni prostor u kojem mogu razvijati svoju osobnost, sposobnosti, talente i osobnu vjeru.

Odgovornost za zaštitu od bilo kojeg oblika nasilja, posebno seksualnog, snose svi crkveni zaposlenici, volonteri i izabrani dužnosnici. Crkveni djelatnici imaju posebnu odgovornost. Osobe s rukovodećom funkcijom imaju visoku razinu odgovornosti i sveobuhvatnu obvezu provedbe mjera zaštite od nasilja, posebno od seksualnog, za dotično područje odgovornosti.

Sljedeći sadržaji su obvezujuća pravila ponašanja za sve djelatnike u crkvenoj službi, sve volontere i izabrane dužnosnike u nadbiskupiji Freiburg. Svojim potpisom obvezujem se pridržavati se ovog kodeksa ponašanja.

Svojim potpisom izjavljujem sljedeće:

Svjestan sam svoje odgovornosti za zaštitu djece, mladih i odraslih kojima je potrebna zaštita ili pomoć koji su mi povjereni¹. Stoga se obvezujem učiniti sve što je u mojoj moći da nitko od ljudi koji su mi povjereni ne bude podvrgnut psihičkom, fizičkom i/ili seksualnom nasilju te da crkva stoga bude sigurno mjesto za sve. Moje ophođenje s ljudima koji su mi povjereni karakterizira pažljivost, otvorena komunikacija te zahvalnost, transparentnost i suosjećanje.

1. Crkveno djelovanje nespojivo je s bilo kojim oblikom nasilja:

Znam da je crkveno djelovanje nespojivo s bilo kojim oblikom fizičkog, verbalnog, psihičkog i seksualnog nasilja. To uključuje svako ponašanje koje narušava ili remeti poštovanje drugih ljudi i vlastiti razvoj.

2. Podržavam i štitim ljude koji su mi povjereni:

Podržavam ljude koji su mi povjereni u njihovom razvoju u odgovorne i društveno sposobne ličnosti. Podržavam njihovo pravo na mentalni i fizički integritet te njihovo pravo da im se pomogne i pomažem im da se uspješno zauzmu za ta prava.

3. Poštujem prava i dostojanstvo:

Moj rad s ljudima koji su mi povjereni karakterizira uvažavanje i povjerenje. Poštujem njihova prava i dostojanstvo.

4. Poštujem privatnost i osobne granice:

Pažljivo i odgovorno poštujem blizinu kontakta i distancu. Poštujem privatnost i osobne granice ljudi koji su mi povjereni. Poštujem i vlastite granice.

¹ U nastavku se povjerena djeca, mladi i odrasli kojima je potrebna zaštita ili pomoć općenito nazivaju „povjerene osobe“ radi lakše čitljivosti

To se također odnosi i na rad sa slikama i medijima, posebno kada se koriste digitalni mediji.

5. Preuzimam inicijativu:

Svjesno uočavam kršenje osobnih granica i poduzimam potrebne i primjerene mjere da zaštitim ljude koji su mi povjereni. Zauzimam aktivan stav protiv svakog diskriminatornog, nasilnog i seksističkog ponašanja – riječima ili djelima. Ako se ljudi ponašaju na način koji karakterizira seksualno zlostavljanje ili koriste moć i nasilje u bilo kojem obliku, učinit ću sve da zaštitim ljude koji su mi povjereni.

Interveniram kada se ljudi koji su mi povjereni ponašaju tako da krše granice.

6. Slušam kad mi se netko želi povjeriti:

Slušam kad mi povjerene osobe žele dati do znanja da drugi ljudi nad njima vrše psihičko, verbalno, seksualno i fizičko nasilje. Svjestan sam da takvo nasilje mogu vršiti počinitelji bilo kojeg spola i da svatko, bez obzira na dob i spol, može biti zahvaćen.

7. Upoznat sam s raznim postupcima i znam tko me može podržati:

Poznajem kanale prijavljivanja i pritužbi te kontakt osobe u nadbiskupiji Freiburg ili odgovornoj udruzi, odnosno u nadležnoj instituciji. U slučaju sumnje, pretpostavke ili dvojbe, tražim savjet, pomoć s pojašnjenjem ili podršku.

8. Ne iskorištavam nikakve ovisnosti i djelujem transparentno i pošteno:

Svjestan sam svog posebnog položaja povjerenja i autoriteta prema ljudima koji su mi povjereni. Ponašam se transparentno i pošteno. Ne iskorištavam ovisnosti i ne zlorabim povjerenje ljudi koji su mi povjereni.

9. Znam da svaki oblik nasilja nad onima koji su mi povjereni ima posljedice:

Svjestan sam da svaka nasilna izjava ili radnja i svaka seksualna radnja u odnosu s djecom, mladima i odraslima kojima je potrebna zaštita ili pomoć ima posljedice prema radnom, disciplinskom i/ili kaznenom zakonu.

10. Prijavit ću sve sumnje ili saznanja o seksualnom nasilju:

Ako saznam za okolnosti koje izazivaju sumnju na seksualno nasilje, odmah ću obavijestiti nadređenog ili odgovornu osobu na razini uprave ili jednu od kontakt osoba koje je ovlastio nadbiskup². Isto vrijedi ako saznam za pokretanje ili rezultat istrage koja je u tijeku ili za javnu osudu. Sve državne ili crkvene obveze povjerljivosti ili obveze obavještanja prema crkvi ili vladinim agencijama (npr. (državni) ured za skrb za mlade, školski nadzor) i nadređenima ostaju nepromijenjene.

² Zaposlenici se mogu obratiti i kontakt osobi koju imenuje nadbiskup (biskupski službenik za ispitivanje optužbi za seksualno zlostavljanje) ako im je potrebno pojašnjenje u slučaju sumnje na obvezu iz 1. i 2. rečenice. Djelatnici župa mogu kontaktirati i kontakt osobe koje imenuje dotična župa (čl. 19 AROPräv). Osim toga, zaposlenici svih crkvenih pravnih osoba mogu se obratiti "Specijalističkim savjetima o seksualiziranom nasilju u crkvenim ustanovama", kao i necrkvenim specijaliziranim savjetodavnim centrima protiv seksualnog nasilja kako bi razjasnili pitanja u ovom kontekstu.

B. Posebni dio kodeksa ponašanja pastoralnih zaposlenica i zaposlenika u nadbiskupiji Freiburg

Ovaj kodeks vrijedi za sve svećenike, đakone, pastoralne službenice i pastoralne službenike, pastoralne pomoćnice i pastoralne pomoćnike, župne službenice i župne službenike, župne pomoćnice i župne pomoćnike, djelatnike u multiprofesionalnim timovima, službenice volontere i umirovljenice i umirovljenike s pastoralnim nalogima u nadbiskupiji Freiburg.

Pozadina i cilj posebnog kodeksa ponašanja za pastoralne zaposlenike i zaposlenike

Zadaca djelatnika u pastoralnoj službi

Na temelju svog posvećenja ili biskupske ovlasti djelatnici u pastoralnoj službi na poseban način imaju udio u nalogu poslanja crkve. U pastoralnoj službi posebno je svjedočanstvo vjere nalog poslanja. Djelatnici u pastoralnoj službi to daju cijelim životom. Würzburg-ška sinoda to izražava na sljedeći način.

*"Njegovu službu definira ne samo ono što on radi, nego i kako to čini i zašto to čini. Sam njegov život postaje služba. Ona svjedoči i o snazi i ljubavi Božjoj, koji po ljudskom službenju dolazi i spašava ljude u njihovoj mnogostrukoj bijedi. Ujedno svjedoči i o dostojanstvu čovjeka koga Bog ljubi. (...) Na taj način pastoralna služba postaje jasnim izrazom glavne zapovijedi, koja zahtijeva svesrdnu ljubav prema Bogu i bližnjemu svomu."*³

Navještanje djelatnika u pastoralnoj službi ima za cilj prenošenje vjere kroz cijelu njihovu osobu. Stoga su raznoliki odnosi s vjernicima i bližnjima od središnjeg značaja za pastoralnu službu. Oni omogućuju da se Božja ljubav, koju pastoralni djelatnici naviještavaju, isto tako doživi kroz njihovu osobu.

Oblikovanje odnosa od strane pastoralnih djelatnika

Kao što iskustvo pokazuje, ti različiti odnosi također su izloženi opasnostima: odnos se može zloupotrijebiti na štetu osoba⁴ koje su mu povjerene. To jasno pokazuju npr. slučajevi seksualnog zlostavljanja unutar Katoličke crkve koji su postali poznati u prošlosti.

Posebni dio kodeksa ponašanja stoga posebno odražava kako se odnosi s osobama koje su mu povjerene mogu oblikovati na smislen način. Cilj je oblikovati ih na takav način da promiču u samoodređenju, integritet i slobodu ljudi.

³ Würzburg-ška sinoda: "Odluka: službeni i dužnosti", 2.6 "Pastoralna služba kao ispunjenje smisla" 2.6.2 str. 608 f, službeno cjelovito izdanje I, Herder Verlag, 1976

⁴ S osobama koje su povjerene u smislu ove regulative se misli na:

- djecu (osobe koje još nisu navršile 14 godina)
- mlade (osobe koje imaju 14, ali još nisu navršile 18 godina)
- odrasle osobe kojima je potrebna zaštita ili pomoć
 - osobe starije od 18 godina koje su bespomoćne zbog slabosti ili bolesti u smislu § 225. st. 1. Kaznenog zakonika (njem. StGB),
 - koje su povjerene nečijoj brizi i skrbi
 - čija kućanstvo pripada
 - osobi koja je dužna brinuti se o njima, čija su im prepuštene ili
 - su joj podređene u okviru službenog i radnog odnosa
 - odrasle osobe u odnosima savjetovanja, liječenja ili skrbi (§ 174c Kaznenog zakonika (njem. StGB)) i na taj način npr. ustanove za osobe s invaliditetom, zdravstvena njega ili skrb za starije osobe kao i područja rada u kojima ljudi rade s odraslim osobama čija je uporaba razuma uobičajeno ograničena, koje su zaštićene kanonskim pravom prema čl. 6 § 1 n.1 SST (Sacramentorum sanctitatis tutela).
 - Odrasle osobe čija je potreba za zaštitom ili pomoć i proizlazi iz posebnih okolnosti. Potreba za zaštitom ili pomoć i proizlazi iz situacije. Na taj način može nastati neravnoteža moći i između dvije osobe koja nije bezuvjetno trajna:
 - u radnom odnosu između nadređenog i zaposlenika
 - u operativnoj izobrazbi ili u sektoru obrazovanja između nastavnika i studenata na sveučilištu
 - u vjerskim zajednicama
 - između ordinarijusa i klerika
 - u (osobnom) dušebrižništvu i duhovnoj pratnji

Upravo u dušebrižničkom kontekstu, u duhovnoj pratnji i u mnogim drugim pastoralnim kontekstima, uloga i pozicija pastoralnih djelatnika rezultira posebnim odnosom moći i ovisnosti – također i prema odraslima.

Stoga je važno oblikovati neophodnu i željenu blizinu na odgovoran način i sa sviješću o vlastitoj profesionalnoj ulozi. Stoga treba stalno i pažljivo razmišljati o dobroj ravnoteži između blizine i distance. Kako bi to moglo uspjeti, također je važno transparentnost i komunikacija sa svim sudionicima, posebice s osobama koje su im povjerene i njihovim zakonskim skrbnicima, a po potrebi i s pastoralnim timom ili službeno nadređenim/nadređenom.

Privatna i intimna sfera povjerenih osoba također mora biti zaštićena. Okvir za emocionalnu i tjelesnu blizinu s ljudima koji su vam povjereni stoga uvijek mora biti određen nalogom i funkcijom pastoralnog djelatnika, a ne osobnim potrebama.

U posebnom dijelu kodeksa ponašanja stoga se navode i ona ponašanja koja su u temeljnoj suprotnosti s navještanjem dragoga Boga kojeg respektiraju ljudi, pošto ozlijeđuju i oštećuju ljude koji su im povjereni i zanemaruju njihovu bogomdanu vrijednost te ih se stoga treba kloniti.

Odnos s drugim specifičnim kodeksima ponašanja (posebni dio koncepta lokalne institucionalne zaštite, kategoričkih konceptata institucionalne zaštite (npr. klinike) i kodeksa ponašanja za crkveni rad mladih)

U nadbiskupiji Freiburg na snagu je stupila deklaracija o postupanju vodeći računa o granicama, s općim dijelom kodeksa ponašanja za sve zaposlenike i volontere. Ovaj opći dio nadopunjuje se posebnim dijelovima kodeksa ponašanja, npr. dotičnih župa, kategorijalnog dušebrižništva, crkvenog rada mladih. Poseban dio kodeksa ponašanja dotične župe ili drugih institucija (npr. bolnica, bolničko dušebrižništvo) također uzima u obzir lokalne posebnosti, stoga vrijedi kao dopuna ovom posebnom dijelu kodeksa ponašanja za pastoralne djelatnike. Pri formuliranju posebnog kodeksa ponašanja za kategorijalno dušebrižništvo (npr. Kliničko dušebrižništvo), odredbe posebnog dijela za pastoralne djelatnike treba uzeti kao temelj i dopuniti ih na način specifičan za ustanovu. Uz to dodatno, poseban dio kodeksa ponašanja crkvenog rada mladih vrijedi za sektor crkvenog rada mladih.

Posebni standardi ponašanja za djelatnost u pastoralnoj službi

Sljedeći standardi ponašanja za postupanje s povjerenim osobama konkretizuju opći dio kodeksa ponašanja za djelatnost u pastoralnoj službi.

Nabrajanje nije konačno, već se više radi o postavljanju obvezujućih mjera koji usmjeravaju djelovanje, a koja se mogu i trebaju redovito odražavati, na primjer, u službenim razgovorima ili razgovorima s djelatnicima i, naravno, dopunjavati. Tema prevencije, posebice specifični dio kodeksa ponašanja, mora biti obvezni sastavni dio razgovora o ciljnom sporazumu.

Ako se od pravila odstupi iz opravdanih razloga, potreban je visok stupanj transparentnosti prema timu, ako je potrebno, osobama koje imaju skrbništvo i službeno nadređenom/nadređenoj⁵.

⁵ Po potrebi službeno nadređeni moraju obavijestiti svoje službeno nadređene.

- Svjestan sam da ljudi, a posebno osobe koje su mi povjerene u smislu ove regulative, a koje mi se povjeravaju, mogu biti ovisne i ranjive. Ne koristim ih za osobne ili intimne kontakte. Poštujem i promičem duhovni, tjelesni i seksualni integritet osoba s kojima komuniciram u okviru svog pastoralnog naloga i izbjegavam svaku radnju koja ih ozlijeđuje.
- Znam da moja pastoralna djelatnost zahtijeva primjerenu emocionalnu i tjelesnu blizinu, ali jednako je važna i distanca sa sviješću o odgovornosti i svojoj ulozi. Ovo balansiranje zahtijeva trajno i pažljivo promišljanje vlastitih radnji i stavova u konkretnim situacijama. Poštujem privatnu i intimnu sferu ljudi s kojima komuniciram. Ne moje osobne potrebe, već moj nalog i moja funkcija određuju emocionalnu i tjelesnu blizinu s ljudima koji mi se povjeravaju. Moja potreba za blizinom ne spada u asimetrične odnose u pastoralnoj djelatnosti.
- Odnos prema osobama koje su mi povjerene karakterizira iskrenost i dobrovoljnost.
- Obvezujem se suzdržati se od verbalnih napada poput netaktiličkih ili uvredljivih, ponižavajućih izjava kao i tjelesnih napada. To također vrijedi za kontakte izvan profesionalnog odnosa.
- Obvezujem se na samorefleksiju i transparentnost (npr. prema dotičnoj osobi, skrbniku, dušebrižničkom timu) u pogledu na vlastite osobne i profesionalne granice. U teškim situacijama tražim stručni savjet i podršku.

1. Oblikovanje blizine i distance u posebno osjetljivim situacijama

Iskustvo je mnogih pastoralnih djelatnika da su osobni kontakti s učiteljicama i učiteljima, svećenicima, đakonima, stalnim zaposlenicima i zaposlenicima bili vrlo važni za otkrivanje njihova poziva. Stoga su takvi kontakti važni i nezamjenjivi. Istodobno, takvi osobni kontakti sobom nose opasnost od narušavanja osobnih granica onih koji su vam povjereni. To je zbog činjenice da postoji asimetrična struktura (neravnoteža i moć) u odnosu s osobama koje su vam povjerene. Stoga je u pedagoškom i pastoralnom radu s povjerenim osobama potrebno pažljivo postupanje s blizinom i distancom.

Oblikovanje odnosa mora odgovarati dotičnom nalogu i biti dosljedno. Pri tome je važno paziti na to da ne nastanu ili ne mogu nastati nikakve emocionalne, tjelesne, spiritualne ili duhovne ovisnosti.

Odgovornost za oblikovanje blizine i distance uvijek je u odgovornosti stalno zaposlenih djelatnika.

- Mladi odrasli i odrasle osobe koje trebaju zaštitu i pomoć imaju pravo da im se obraćate s Vi. Izbjegavam općenito obraćanje s ti bez razmišljanja. Uzimam u obzir dotični kontekst (npr. postupanje s 16 - 18-godišnjacima, osobama u staračkom domu, mala razlika u godinama) i usklađujem oblik osobnog obraćanja prema osobi s kojom razgovaram.
- Svjestan sam opasnosti koja postoji, kada službeni kontakti postanu privatni kontakti i prijateljstva. Jasno mi je da je zbog asimetrične strukture službenih kontakata (neravnoteža i moć) vrlo teško ravnopravno stvarati ta privatna prijateljstva. Svojem timu/službeno nadređenoj/nadređenom činiim transparentnim preklapanje između u svog privatnog i profesionalnog okruženja.
- Upoznat sam s time da nisu dopušteni intimni odnosi i seksualni kontakti s osobama koje su mi povjerene, maloljetnicima i odraslima kojima je potrebna zaštita ili pomoć.
- Postupanje s povjerenim osobama oblikujem tako da se nitko ne uplaši i da se granice ne prelaze.

⁶ U mojoj ulozi pastoralne zaposlenice/pastoralnog zaposlenika

- Individualne verbalne i neverbalne izjave o graničnim osjećajima shvaćam ozbiljno, poštujem ih i ne komentiram omalovažavajuće.
- Suzdržavam se od pozivanja povjerenih mi osoba u svoj dom. Ne vodim sa sobom u privatne pothvate djecu i mlade ljude iz mog profesionalnog okruženja.⁷

2. Primjerenost tjelesnog kontakta

Tjelesni dodiri (npr. pozdravi, oproštaji, rituali blagoslova, ...) mogu spadati u pedagoške i pastoralne susrete. Ne radi se o tome da tjelesni kontakt proglasite problemom i izbjegavate ga. To mora biti prikladno, dobitno, stručno obrazloženo i primjereno dotičnom kontekstu te se mora paziti na osobne granice.

Za tjelesne kontakte preduvjetuje se slobodan – a po potrebi i deklariran – pristanak osobe koja vam je povjerena, odnosno negativna volja osobe koja vam je povjerena u biti se mora poštovati (npr. je li zagrljaj poželjan ili ne).

- Neželjeni dodiri/tjelesno približavanje nisu dopušteni, posebno u vezi s obećanjem nagrade ili prijatnom kaznom.
- Kao stalni zaposlenik/zaposlenica mogu odbiti neželjene dodire/tjelesno približavanje.
- Ako nisam siguran je li dodir primjeren, prethodno tražim pristanak ili, ako sumnjam, suzdržavam se od dodira.
- Postavljam granice kada osobe koje su mi povjerene žele tjelesnu blizinu koja ne odgovara pedagoškom ili pastoralnom odnosu.

3. Pravila postupanja, jezik, izbor riječi i odijevanje

Jezik i izbor riječi mogu duboko iritirati, ozlijediti i poniziti ljude. Primjedbe i izreke, ali i neprikladno odijevanje djelatnika mogu dovesti do iritacija. Verbalna i neverbalna interakcija mora odgovarati dotičnoj ulozi i nalogu te biti prilagođena ciljnoj skupini i njezinim potrebama.

- Riječi znače utjecaj, moć ne su, mogu ozlijediti i ojačati. Stoga pažljivo biram riječi i koristim se jezikom koji ne diskriminira, ne isključuje i ne ozljeđuje.
- Ni u kojem obliku interakcije i komunikacije ne koristim seksualizirani jezik ili geste (npr. nadimke (također seksualno obojene) ili primjedbe, seksističke „šale“) i suzdržavam se od omalovažavajućih primjedbi ili posramljivanja.
- Svaki oblik osobne interakcije i komunikacije jezikom i izborom riječi oblikujem s respektom i prilagođeno potrebama, individualnoj situaciji i razumijevanju osobe koja mi je povjerena.
- Kad se naruše jezične granice, interveniram i zauzimam poziciju.
- Razinu jezika prilagođavam osobama koje su mi povjerene. Pazim na primjerenu glasnoću, vrijeme za moguće odgovore i razumljiv jezik (npr. jednostavan jezik).
- Moraju se izbjegavati takozvani testove hrabrosti ili rituali koji ljude koji su vam povjereni plaše, ponižavaju, posramljuju ili stavljaju pod pritisak, čak i ako je osoba koja vam je povjerena dala izričiti pristanak.

⁷Ovo ne utječe na zajedničke pothvate s djecom pastoralnih djelatnika i njihove prijatelje/-ice. S time se ne misli na vođenje djece i mladih na sprovode ili kampove. U tim slučajevima vođenje djeteta sa sobom mora biti unaprijed transparentno i dogovoreno s osobama koje imaju skrbništvo.

4. Poštivanje intimne sfere i ponašanja na manifestacijama s noć enjem

Svaki čovjek ima pravo na obranu i zaštitu svoje privatne i intimne sfere. Ovo se posebno mora uzeti u obzir prilikom manifestacija s noć enjima. Ove mjere su poželjne, pošto se tu obrađuju mnoge razine iskustva koje povjerenim osobama na raspolaganje stavljaju prostor za iskustvo (razvoj, društveno ponašanje). Stoga ih u biti ne treba dovoditi u pitanje s pastoralnog ili pedagoškog gledišta.

Jasna pravila ponašanja su nužna kako biste zaštitili osobe koje su vam povjerene s jedne strane i djelatnike s druge strane.

Manifestacije s noć enjem su posebne situacije s posebnim izazovima. Tu odgovorni imaju posebnu odgovornost koje moraju biti svjesni. To znači, na primjer (pravila ponašanja mogu se dopuniti ovisno o situaciji):

- Na manifestacijama i putovanjima koja traju više od jednog dana, povjerene osobe trebaju biti u pratnji dovoljnog broja odraslih skrbnika.
- Ako je skupina sastavljena od različitih rodova, to se mora odraziti i na skupinu osoba u pratnji. Skupine u pravilu neće odvojeno po rodovima (osim ako se radi o obiteljskom odmoru). S timom unaprijed razgovaram o podjeli spavaćih soba (u smislu rodno osjetljivog rada s mladima). Po potrebi se uključuju sudionici i zakonski skrbnici.
- Osobe u pratnji obvezne su voditi računa o održavanju rasporeda za spavanje.
- Osobe u pratnji i povjerene osobe u biti uvijek spavaju u odvojenim sobama/šatorima. Iznimke zbog prostornih okolnosti (npr. kolektivni smještaj na Svjetskim danima mladih, Taizé susretima i Katoličkim danima) moraju se razjasniti prije početka manifestacije i mogu zahtijevati pristanak skrbnika i dotičnog službeno nadređenog/-og.
- Prije ulaska u spavaće sobe pokušam, usmeno se najavim i tek onda uđem u sobu. Kad god je moguće čekam dopuštenje za ulazak.
- Pazim na rodno odvojenu uporabu prostorija intimne sfere (tuš, kupaonica, zahod, svlačionica...) i pripadajuću infrastrukturu.
 - Tražim rješenja za ljude koji nemaju jasan osjećaj da pripadaju jednom rodu.
 - U slučaju zajedničkih tuševa, s djecom i mladima razgovaram o pravilima tuširanja. Tuširanje je također dopušteno u kupaćim kostimima.
 - Osobe u pratnji uvijek koriste prostorije privatne sfere odvojeno (prostorno ili vremenski) od osoba koje su im povjerene.
 - Nikada ne ulazim u privatnu sferu bez profesionalnog razloga (npr. da ispunim svoju nadzornu dužnost). Pokušam prije ulaska, usmeno se najavim i tek tada ulazim. Kad god je moguće čekam dopuštenje za ulazak.
- Kada su u pitanju njegovateljske radnje (npr. mijenjanje pelena) i medicinska prva pomoć, poštujem individualne granice i intimnu sferu osoba koje su mi povjerene.
- Ne vršim nikakvu prisilu: u slučaju sumnje, uključujem zakonske skrbnike i/ili tražim medicinsku pomoć.
- Noć enja povjerenih osoba dopušteno je u privatnim domovima pastoralnih djelatnika samo u pojedinačnim slučajevima iz valjanih razloga koji su unaprijed obrazloženi i transparentni. Preduvjet je konzultacija sa službeno nadređenima, a posebno pristanak zakonskog skrbnika. U tom slučaju potrebno je na raspolaganje staviti smještaj za spavanje u zasebnoj prostoriji. U svakom trenutku moraju biti prisutne najmanje dvije odrasle osobe.

§ To ne utječe, na primjer, na noć enja prijatelja/-ica zajedno s djecom pastoralnih djelatnika.

5. Dopuštenost darova i beneficija

Ekskluzivni darovi koji se daju samo odabranim osobama mogu potaknuti emocionalnu ovisnost. Stoga u jedan od zadataka odgovornih spada promišljeno i transparentno postupati s darovima.

- Financijske donacije, nagrade i darovi pojedinim povjerenim osobama, koji nisu vezani uz konkretan zadatak, nisu dopušteni. Cilj nije stvoriti nikakav poseban status ili ekskluzivitet.
- Osobni darovi povjerenim osobama u posebnim prigodama kao što su rođendani, Božić ili rastanak reflektiram u mom timu i čim ih transparentnima.

6. Postupanje s i korištenje medija i društvenih mreža

Postupanje s društvenim mrežama i digitalnim medijima danas je svakodnevna aktivnost. Kako bi se promicala medijska kompetencija i upozorilo/zaštitilo od opasnosti digitalnih medija, neophodno je pažljivo postupanje s istima. Odabir filmova, fotografija, igara i materijala mora biti pažljivo napravljen kako bismo se međusobno postupali s pažnjom. Mora biti pedagoški smislen i primjeren dobi.

- Svjestan sam da imam i funkciju uzora na društvenim mrežama.
Ako je korištenje digitalnih medija i društvenih mreža u ponudama župe dopušteno, brinem se da ih i osobe koje su mi povjerene koriste odgovorno i da se pridržavaju odgovarajućih pravila⁹.
- Poštujem kada osobe koje su mi povjerene ne žele biti fotografirane ili snimane.
Za objavu zvučnih i slikovnih zapisa potrebna je suglasnost povjerenika kao i skrbnika.
- Pazim da internetski kontakti (npr. društvene mreže, e-pošta, Threema) s povjerenicima ne stvaraju ovisnost i da se ne stvara poseban status ili ekskluzivitet. Dopušteni su službeni i pedagoški obrazloženi kontakti. Odgovarajuće iznimke od regulativa moraju biti transparentne službeno nadređenom i/ili timu ili, ako je potrebno, odobrene od strane službeno nadređenog.
- Povjerenici ne smiju se promatrati, dok su razodjeveni (pri presvlačenju, tuširanju...).
- Treba izbjegavati otkrivanje osobnih telefonskih brojeva, adresa e-pošte ili privatnih adresa; moguće je samo uz pristanak povjerenika i, ako je potrebno, njihovih zakonskih skrbnika.

7. Disciplinske mjere

Primjenu i učinak disciplinskih mjera i kazni treba dobro razmotriti. Ako su sankcije potrebne, mora se paziti na to da su one izravno povezane s radnjom kojoj se prigovara. Trebaju biti primjerene, pedagoški smislene i razumljive. Zabranjen je svaki oblik nasilja, prisile, prijetnje ili oduzimanja slobode, čak i ako povjerenik da svoj pristanak.

- Tjelesno nasilje nikad nije u redu!
- Aktivno interveniram kako bih povjerene mi osobe, kada vidim da disciplinske mjere nisu primjerene.
- Prilikom postupanja s nepoželjnim postupanje osoba koje su mi povjerene poštujem njihovo dostojanstvo u svim okolnostima. Ne koristim svoju poziciju moć i da ponižavam, osramotim ili vršim pritisak na te osobe.

⁹ Pokazalo se korisnim da davatelj službe na raspolaganje stavi službeni mobitel kako bi se omogućilo jasnije odvajanje službenog od privatnog korištenja mobitela.

8. Konzekvence u slučaju kršenja posebnog kodeksa ponašanja

Ovaj kodeks ponašanja ima smisla samo ako je također dogovoreno kako će se postupati u slučaju kršenja. Kako bi se razgraničilo od tipičnih početničkih strategija, zataškavanja i čuvanja tajne, odstupajuće ponašanje se razmatra i čini transparentnim, npr. prema službeno nadređenoj ili nadređenom, upravi (ustanove) i/ili dotičnom timu.

- U biti stalni djelatnici i volonteri smiju se pitati o ponašanju prema djeci, mladima i odraslim osobama kojima je potrebna zaštita ili pomoć te o njihovom učinku.
- Pritisak da se čuva tajna strategija je početnička. Zato se ponašam tako da za moje postupke nije potrebno nikakvo čuvanje tajne. Sve što kažem ili učinitim može se prenijeti dalje. Ovo ne utječe na obveze povjerljivosti.
- Imam pravo iznijeti svoje nesigurnosti i rješavati ih u primjerenom okviru.
- Svoja vlastita kršenja kodeksa ponašanja činitim transparentnima svojoj/svojem službeno nadređenoj/nadređenom, upravi i/ili timu.
- Iznosim iritacije o ponašanju drugih djelatnika, po potrebi u timskom razgovoru i/ili službeno nadređenoj/nadređenom ili upravi.
- Razmišljanje o oblikovanju odnosa i postupanje s blizinom i distancom redovita je tema na timskim sastancima i u razgovorima o ciljnom sporazumu.
- Svjestan sam da kršenje kodeksa ponašanja može imati posljedice prema zakonu o radu, disciplinske i kaznene konzekvence (npr. opomena, upozorenje, premještaj, otkaz).

Izjava o ponašanju s ograničenjima i kodeksu ponašanja

Osobni podaci:

Prezime, ime: _____

Datum rođenja: _____

Adresa: _____

Funkcija

Ustanova, mjesto
obavljanja službe: _____

Opis službe: _____

Izjava:

Ja, _____

primio/la sam kodeks ponašanja (opći i konkretni dio) i pažljivo sam razmotrio/la pravila ponašanja koja su u njemu formulirana. O ovim te propisima i mjerama Freiburške nadbiskupije za sprječavanje seksualnog nasilja sa mnom je detaljno razgovarao moj nadređeni ili osoba koju je on ovlastio.

- Obvezujem se da ću u svom radu savjesno slijediti najnovije izdanje Kodeksa ponašanja.
- Upoznat sam s posljedicama kršenja Kodeksa ponašanja.
- Potvrđujem da nisam kriv ni za jedan prekršaj povezan sa seksualnim nasiljem³ i da nisam pravomoćno osuđen.
- Osim toga, jamčim da se, prema mojim saznanjima, protiv mene ne vodi kazneni postupak zbog sumnje na takvo kazneno djelo, da se ne provodi državna odvjetnička istraga te da protiv mene nisu poduzete crkvene kaznene ni druge mjere zbog seksualnog nasilja te da u tom pogledu nije pokrenuta nikakva preliminarna istraga.
- Obvezujem se da ću odmah obavijestiti svog nadređenog ako protiv mene bude pokrenuta državna odvjetnička istraga zbog sumnje na kazneno djelo iz jednog od navedenih kaznenih djela ili prethodna crkvena istraga u vezi sa seksualnim nasiljem.
- Unutar sljedećih 6 mjeseci pohađat ću preventivnu obuku prema biskupijskom planu i programu.

³ Čl. 171, 174 bis 174c, 176 bis 180a, 181a, 182 do 184g, 184i, 184j, 184k, 184l, 201a, odl. 3, čl. 225, 232 do 233a, 234, 235 ili 236 StGB (usp. posljednju stranicu)

iii

Već sam sudjelovao u spomenutoj obuci za prevenciju. U skladu s tim, dostavit ću potvrdu o pohađanju⁴.

Mjesto, datum

Mjesto, datum

Potpis osobe koja daje izjavu

Potpis službene nadređene osobe

⁴ Sudjelovanje u preventivnoj obuci ne smije biti prije više od 5 godina.

Popis kaznenih djela iz Kaznenog zakona na koja se izjava odnosi:

- Članak 171 Kršenje dužnosti njege ili odgoja
- Članak 174 Seksualno zlostavljanje osoba pod zaštitom
- Članak 174a Seksualno zlostavljanje zatvorenika, pritvorenika ili bolesnih i onih kojima je potrebna pomoć u ustanovama
- Članak 174b Seksualno zlostavljanje korištenjem službenog položaja
- Članak 174c Seksualno zlostavljanje korištenjem odnosa savjetovanja, liječenja ili skrbi
- Članak 176 Seksualno zlostavljanje djece
- Članak 176a Seksualno zlostavljanje djece bez fizičkog kontakta s djetetom
- Članak 176b Priprema za seksualno zlostavljanje djece
- Članak 176c Ozbiljno seksualno zlostavljanje djece
- Članak 176d Seksualno zlostavljanje djece koje je rezultiralo smrću
- Članak 177 Seksualni napad, seksualna prisila; silovanje
- Članak 178 Seksualni napad, seksualna prisila i silovanje koje je rezultiralo smrću
- Članak 180 Poticanje maloljetnika na seksualne radnje
- Članak 180a Iskorištavanje prostitutki
- Članak 181a Podvodništvo
- Članak 182 Seksualno zlostavljanje mladih
- Članak 183 Egzibicionizam
- Članak 183a Izazivanje javnog zgražanja
- Članak 184 Distribucija pornografskog sadržaja
- Članak 184a Distribucija nasilnog ili pornografskog sadržaja koji uključuje životinje
- Članak 184b Distribucija, stjecanje i posjedovanje pornografskog sadržaja koji uključuje djecu
- Članak 184c Distribucija, stjecanje i posjedovanje pornografskog sadržaja koji uključuje mlade
- Članak 184e Organiziranje i prisustvovanje pornografskim predstavama koji uključuju djecu i mlade
- Članak 184f Vršenje zabranjene prostitucije
- Članak 184g Prostitucija koja je štetna za mlade
- Članak 184i Seksualno uznemiravanje
- Članak 184j Kazneni prekršaji skupina
- Članak 184k Kršenje intime fotografiranjem
- Članak 184l Marketing, nabava i posjedovanje seksualnih lutaka dječjeg izgleda
- Članak 201a Kršenje vrlo osobnog područja života i osobnih prava putem snimanja slika
- Članak 225 Zlostavljanje osoba zaduženih za zaštitu
- Članak 232 Trgovina ljudima
- Članak 232a Prisilna prostitucija
- Članak 232b Prisilni rad
- Članak 233 Iskorištavanje radne snage
- Članak 233a Iskorištavanje uz lišenje slobode
- Članak 234 Otmica
- Članak 235 Oduzimanje maloljetnika
- Članak 236 Trgovina djecom